

konferencah združeno v enotno celoto. Zdi se nam pa, da se ta ugodna priročnost ne izkorišča v zadostni meri. Tam nikoli ni treba tapati v negotovosti, zakaj vse informacije v Sloveniji si zajemamo iz najčistejših vrelcev — svojih kolegov. Od Srednje vasi do Osilnice, od Šturij do Velike doline imamo nastanjenih vernih sodrugov, le dopisnico v roke, par stavkov na njo, in v dveh dneh že dobimo odgovor z Dolenjskega ali Notranjskega na Gorenjsko, da začasno ukrenemo potrebno pripravo. Take ugodnosti nima vsak! Kar imaš na prodaj, spečaj lahko po najvišji ceni; česar ti je treba kupiti, dobiš za najnižji denar v deželi, samo dopisuj si s tovariši na tistih mestih, kjer veš, da je dobiti, ali da ni in se bode prodalo. Pri prodaji in nakupu se ravnajmo strogo po načelu: „Svoji k svojim!“ In prav umestna so priporočila „Tovariševa“ za razne tvrdke, listu na zadnji strani. Kupujmo le pri priznanih prijateljih šolstva in učiteljstva ter vse točno plačujmo, to nas bode silno povzdignilo v očeh vsega občinstva, ker to je prava kolegijalnost, katere se je držati ne le pri obiskih, temveč tudi v javnosti med svetom.

Mnogi izmed nas imamo otroke po srednjih šolah in ti nas stanejo grozen denar, kateri se s težo plačuje, zato smo z velikim veseljem pozdravili lansko leto idejo o zamenji otrok za časa šolanju. Da se vpelje zamena, bi bilo znatno olajšano marsikomu plačilo, in človek bi bil še brez skrbi, ker bi imel „študenta“ v prijateljski družini, torej v varnem zavetju; misel ta je zlata vredna in treba jo bo vresničiti na kak način — čim prej, tem bolje.

Mlajšim kolegom, osobito oženjenim, bi toplo priporočali, da pristopajo polnoštevilno k vdovskemu učiteljskemu društvu, se zavarujejo pri Slaviji za slučaj smrti, zakaj deset definitivnih let je precejšnja doba, katere ne doživi vsak, in strašna muka mora biti bolniku na smrtni postelji, ako je prepričan, da njegova družina po smrti njegovi še nima pravice do pokojnine; mučen pa je tak pripetljaj tudi bližnjim kolegom, ker nimajo toliko, da bi mogli izdatno pomagati, a samo opazovati bedo nekdanjega prijatelja, je zopet grozno. Tovariš in prijatelj, če ti kdaj nanese prilika, da moreš nakloniti kako podporo, ustanovo, premijo ali karsibodi drugih priboljškov komu izmed učiteljstva, stori to z veseljem ter z ono vnemo, katera spremlja blaga dela, ter si bodi v svesti, da se z biseri plačuje vsaka solza, katero utrneš iz očesa svojemu bližnjiku. Taka okolnost se nudi pogosto našim zastopnikom v okrajnih in deželnem šolskem svetu. Ne domišljaj si nihče, da postane z izvolitvijo nekak predstojnik svojim volivcem-kolegom, o ne! ravno nasprotno; s tem, da izvolitev prevzameš, se pospeš na stalo brezplačnega zagovornika učiteljstva v svojem okraju. Ne išči v tej službi samega sebe, tudi priljubljenosti ne bode prinesla vselej, ako jo vestno vršiš in če nisi mož, da bi jo opravljal odločno za čisto in golo pravico ter neskaljeno resnico v slučaju tudi sam zoper vse druge glasove, pusti to spretnejšim rokam, nisi za učiteljskega zastopnika! Verjemi mi, da ima vsak okraj dvoje vnetih, sposobnih ter za naše pravice gorečih mož s potrebno zgovornostjo in srčnostjo za zastopnika, če bi bil tudi ženskega spola, boljši bode, kakor jeguljast obetač, kateri kolege slepari na vse mogoče načine, a na pristojnem mestu si ne upa ziniti prave besede. Časi so resni, zato učiteljstvo dobro premotruj svoja zastopnika in kjer imaš prava, jih obdrži, zakaj mnogokrat bodeta olajševala sitne nepravilike.

Še imamo eno stvar, katera bode prav čutno olajševala bedno stanje učiteljskim družinam, in ta je: „Učiteljski konvikt“. Dragi kolega ter ljubezniva koleginja, če imaš družino, skrbi za njo, to je prva tvoja dolžnost. Glej, da jo spraviš do kruha in da ne bode v nadlogo nikomur in nikoli. Hiti skrbeti za njo, dokler si zdrav in živ; kdo ve, kaj te v kratkem zadene. Ena ponesrečena družina škoduje stanu več, kakor mu koristi sto srečnih, zakaj ljudje so že taki, da nam slabote pamtijo desetletja, a naše zasluge pozabljajo precej. To se ne da popraviti; pač pa lahko zabranjujemo predbacivanja s tem, da odstranjamo dogodke, kateri so povod govoricam. Zatorej mlademu tovarišu z majhno plačo in veliko družino ni treba podpirati nič drugega kakor sebe in svojce, saj je sam podpore najbolj potreben; bode že prišel čas, ko bode mogel žrtvovati i on svoj del. Vsa drugačna pa je stvar pri starejših učiteljih in učiteljicah, kateri so svojce že oskrbeli, imajo plače prvega razreda, prihodnjost jim ne žuga s stroški in ne kaže vedno večjih izdatkov; oni imajo stanovsko dolžnost podpirati potrebna podjetja kakor je naš konvikt. Domisljijo naj se nazaj na svoja prva službena leta, kako so se borili za obstanek in potem bodo radi darovali konviktu svoj obolus v dvojini ali še celo v množini, ker ne bodo privoščili težav v svoji mladosti nobenemu učitelju več. Pri konviktu se ne sme izgovarjati s tem, da ga ne bode vsak potreboval, to je puhel izgovor in vreden slabšega izvora kakor je učiteljski razum; tako bi se lahko izogibali vsem plačilom k najkoristnejšim napravam, in nobeno večje delo bi ne bilo zagledalo belega dne. Pokažemo le na gledališče, vojašnico, bolnišnico, Žabjek, železnice, vse šole itd., za katere vsi državljani plačujemo, dasi jih je mnogo, kateri še n. pr. železnice niso videli. Konvikt je učiteljsko podjetje, z njim stojimo ali pademo, in kdor more, ta naj poseže v žep tem globokeje, čim več je notri in čim lažje utрпи denar. S takim ravnanjem si bodemo znatno olajšali svoje bolečine, in boljši časi nam morajo roditi slajše življenje.

Jezikov nauk v prvem šolskem letu.

(Jakob Dimnik.)

II. Male pisane in tiskane črke.

Bvala Bogu! vzklikne marljiv učitelj, ko je pri kraju s pripravljanim poukom; ta pouk je za učitelja silno utrudljiv. Otroci pridejo sedaj vendar že z Abecednikom v šolo; to je zanje vesela izpremema. Pisanje-čitanje se prične. Tudi tu velja: „Počasi pa temeljito!“

1. vaja.

é — i.

Igra.

(Pripovedka.)

Ivan, Ida in Izidor so bili pridni otroci. Radi so molili, radi so se učili in radi ubogali svoje starše in učitelje. Ker so bili pridni, so jim starši večkrat dovolili, da so se igrali. „Idite se igrati!“ pravijo oče neko nedeljo popoldne vsem, ko so poprej, seveda, vsi prav lepo spisali domačo nalogo. „Igrajmo se slepe miši!“ Ti, Ida, bodi slepa miš, pravi Ivan, ti, Izidor, ji

pa zaveži oči z robcem. Ko je bilo vse pripravljeno, se prične igra.

Kako je bilo ime tem trem otrokom? Kakšni so bili? Kaj so jim starši zato večkrat dovolili? Kako so jim rekli oče? Kaj so se igrali? Kdo se je še igral slepe miši? Kdo je bil slepa miš? Kdo je zavezal Idi oči? Kaj se je torej pričelo? (Igra se je pričela.) Koliko besed ima ta stavek? Namesto vsake besede bomo naredili črto na tablo. (— — —) Katero besedo pomeni 1. črta? 2. črta? 3., 4. črta? Kolikokrat prenehate pri 1., 2., 3., 4. besedi? Koliko zlogov ima prva beseda? 2. beseda? itd. Povej še enkrat prav razločno 1. besedo! Koliko zlogov ima? To bomo zaznamovali ter razdelili prvo črto (— — —) Koliko zlogov ima 4. beseda? V koliko delov bomo torej razdelili to črto? Storimo to! (— — — — —) Poslušajte, jaz bodem prvo besedo še enkrat izgovoril ter kazal na dele črte. Kaj sem izgovoril pri prvem delu? Kaj pri drugem? Ti! Ti! Vsi! Pomnite: „i je glas.“ Kaj je i? Glas i slišimo prav razločno. Kako zaznamujemo to? (— —). Glas slišimo še v mnogih drugih besedah. Kako je bilo ime tem trem otrokom? Kakšen glas slišiš v začetku, kadar izgovorim besedo Ivan? Ida? Izidor? Kdo zna imenovati še kako besedo, ki se prične z glasom i? Imenujte besede, ki se končajo z glasom i! Take besede, pri kojih se sliši glas i v sredi! Iz teh besed, ki jih otroci imenujejo, naj se napravijo stavki! Stavki naj se razstavijo v besede, te zopet v zloge in iz zlogov naj pa iščejo otroci glas i! Vstanite tisti, ki imate v svojem krstnem imenu (priimku) glas i!

Kadar tvoj oče odpotujejo, prav radi domov sporoče, kako se jim godi na potovanju. Kako pa storé to? (Pismo pišejo.) Kaj store mati s pismom? (Berejo ga.)

Mi ne moremo vselej z vsakim človekom govoriti, a vendar bi marsikateremu radi kaj sporočili; kaj moramo storiti? (Pisati). Vi bi gotovo tudi radi svojemu očetu pisali, kadar jih ni doma. Da vam bode to mogoče storiti, se morate navaditi poprej za vsak glas posebno znamenje zapisati. Vi morate znati tudi glas i s posebnim znamenjem zapisati. (Učitelj zapiše i na šolsko tablo.) Glejte, to je znamenje za glas i. Pomnite: „Znamenja za posamezne glase imenujemo črke.“ Kadar glas izgovorim, tedaj nekaj slišite; kadar pa črko zapišem, pa nekaj vidite. Na kateri glas bodeš mislil, kadar bodeš videl to-le črko? Iz koliko črt sestoji i? Kakšne so te črte glede leže? Glede debelosti? Kako pravimo tenkim črtam? Zakaj? Kako pa debelim? Zakaj? Kaj zapazite še poleg teh treh črt? (Piko.) Da se boste spomnili vedno na ime tega glasu, zato bomo prvi potegljaj navzgor imenovali z imenom črke. Pazite pa, da boste vsi hkrati to črko tako zapisali, kakor vam bodem narekoval posamezne dele. Najprvo pišite i v zraku; glejte pa na i na šolski tabli! Pisalo v roko! Nastavite! i! ena! gor! pika! — Zdaj-le bomo pa to črko s prstom po klopi pisali. Na zadnje pa s pisalom na ploščici v dvorižnici. (To se vadi toliko časa, da znajo vsi otroci hkrati zapisati i.) Zdaj-le bomo pa poprejšnji stavek, „igra se je pričela“, kakor prej, zapisali, a s tem razločkom, da zapišemo namesto črke, ki pomeni i, črko i. (i — — —).

Tiskani i.

Otroci iščejo še enkrat i iz besede kakega drugega stavka.

Učili ste se do sedaj i pisati. Nedavno sem vam pa pripovedoval, da črke tudi tiskamo. (Tisk se otrokom

še enkrat na kratko razloži.) Tu-le vam bodem naredil poleg pisanega i še tiskani i (i=I) Recite: „To je tiskana črka“. N, pridi k tabli in pokaži vse lasne in senčne črte! Kaj vidiš nad senčno črto? (Primerjata naj se pisani in tiskani i glede števila, leže in debelosti posameznih črt). Pri tiskanem i zapazite marsikaj, kar vidite tudi pri pisanem i. Recite: „Tiskani i je pisanemu i podoben.“ Kakšno ležo imajo posamezne črte pri teh črkah? Tukaj-le (v čitalnem stroju) vidite tudi tako črko, kdo jo zna brati? Poiščite i iz teh-le črk! (Učitelj zmeša i in druge črke.) Pokaži i na stenski tabli! Vzemite Abecednike izpod klopi! Ena! dve! tri! Odprite jih in pokažite i! Kakšno podobo vidite? Kaj delajo ti trije otroci? Kako jim je ime? S katerim glasom se začenjajo njihova krstna imena? S katerim glasom se začne beseda igra? Ta podoba naj vas vedno spominja na glas i.

Otrok prijazen, ubogljiv.

(Pesem.)

Otrok prijazen ubogljiv
je Ida vsaki čas,
a nje pozdrav je ljubezniv,
in to raduje nas.

Ko se za rano prebudi,
k očetu, mami gre,
„Bog dobro jutro daj! želi,
poljublja jim roké.

Ko zjutraj sreča jo kedó,
sladko se nasmehljá,
ter vošči „dober dan“ ljubo
veselega srca.

Če k staršem pridejo ljudje,
vsem vošči „dober dan!“
Da, „dober dan“ pozdrav je njé,
priljubljen spoštován.

„Zdravstvuj, zdravstvuj“ želi dekle,
če se poslavlja kdó,
in „lahko noč“ pozdrav njé je,
ko spavat gre sladkó!

Posl. J. Cimperman.

(Napev glej: Slavček I. stran 8.)

Slepe miši.

(Telovadska igra.)

Igrišče: Telovadnica, dvorišče, travnik. Število otrok: 3—20 ali tudi več. Igra je znana. Enemu otroku zavežejo oči. Ta je „slepa miš“ ter lovi z raztegnjenimi rokami druge otroke, ki skačejo okrog, „slepe miši“. Kogar „slepa miš“ vjame, ta je potem „slepa miš“, in igra je končana ter se prične znova.

2. vaja.

U — U.

Ura.

(Popis.)

Ura nam kaže čas; ima cifrenico (kazalnik) in dva kazavca. Na cifrenici so številke od 1—12. Mali kazavec kaže ure. V eni uri se premiče od ene številke do druge in se imenuje urni kazavec. Kadar pride veliki kazavec od ene črte do druge, preteče ena minuta. Veliki kazavec nam kaže minute in se imenuje minutni kazavec. Neka-

tere ure imajo tudi uteže in nihalo. Imamo žepne ure, stenske ure in stolpne ure.

Vsebina se natančno izpraša. Učenci naj odgovarjajo v celih stavkih na stavljena vprašanja.

Ura.

(Pripovedka.)

Oče gredo s svojimi otroci v mesto. Prišli so do urarja. V izložbi je imel veliko lepih ur razstavljenih. Otroci so od veselja klicali: u! u! u! Oče gredo v prodajalnico in kupijo lepo stensko uro. (Se popiše po podobi v Abecedniku.) Ko pridejo domu, pravijo otroci materi: „Mati, pogledjte no, nekaj lepega smo vam prinesli“. Mati so veseli in rekó: „Ta reč ni samo lepa, ampak tudi koristna, ker nas uči čas prav razdeliti in izkoriščati. Blagor mu, kdor svoj čas prav obrača; zakaj čas je drag in izgubljena minuta se nikdar več ne povrne.“

(Vsebina se izpraša.)

Oj, zlati čas!

Oj zlati čas, oj zlati čas!
Minuta, ki minila,
ne bo se povrnila;
kar časa zamudiš
ga vekomaj izgubiš.

Oj zlati čas, oj zlati čas!
Le danes si pomagaj,
na jutri ne odlagaj;
ne veš, če doživiš,
kar danes zamudiš.

Oj zlati čas, oj zlati čas!
Je v mladih letih setev,
bo v starih dobra žetev;
če pridni bodemo,
nam nikdar žal ne bô.

Oj zlati čas, oj zlati čas!
Kdor čas svoj prav obrne,
se s čednostjo ogrne;
lepota sivih las
je prav obrnjen čas.

Oj zlati čas, oj zlati čas!
V mladosti kdor praznuje,
na stare dni zdihuje;
lenuhov brat je glad
in potepuhov — tat.

Oj zlati čas, oj zlati čas!
Vse žive dni se trudi,
in časa ne zamudi;
počivati sladkó
potem v nebesih bo.

Stomšek.

(Napev glej: Slavček I. stran 10.)

U g a n k a.

Kaj stvar na steni je, kdo vé?
Ki vedno bije brez roke
in iti, biti ne prestane,
a vendar z mesta se ne gane.

Brez roke in noge bije, hiti,
v žepu tiči, na steni visi.

Če imam breme, lahko hitim;
če breme mi odvzameš, obstojim.

Ni kost, ni riba, pa vendar v žepu miga.

Kaj gre in vendar na mestu ostane?

Katera ura nima koles?

Katere ure se človek boji?

Pregovori.

Rana ura, zlata ura.
Kdor zgodaj vstaja, mu kruha ostaja.

Ure.

Vel'ke ure grejo: tik tak, tik tak;
male ure grejo: tik tik tak tak, tik tik tak tak;
ure žepne pa tako-je: tike take tike take tike take tik.

(Napev glej „Slavček“ I., stran 13.)

Otroci mahajo nekoliko časa z desno, nekoliko časa z levo roko, ali tudi z obema rokama obenem, in sicer tako enakomerno, kakor nihalo pri uri.

Izkanje glasu; pisani „u“.

Iz stavka: „Ura nam kaže čas“ iščejo otroci 1. glas „u“ in sicer po isti poti, kakor smo jo pokazali pri iskanju glasu „i“. — 2. Učitelj zapiše črko „u“ na tablo in jo razloži. — 3. Razlože in povedó se posamezni deli. — 4. „u“ se primerja z „i“. — 5. Učenci pišejo in posnemajo „u“ najprej v zraku, potem na šolski tabli in naposled na ploščicah in sicer najprvo po nareku učiteljevem, potem pa po taktu. — Naštevajo se besede, ki se začno z glasom „u“, ki se končajo z glasom „u“ in potem take, ki imajo glas „u“ v sredi. Umevno je ob sebi, da se iščejo te besede iz stavkov, tako torej, kakor smo to storili pri „i“. Potem pišejo otroci zdaj „u“, zdaj „i“.

(Te poti se je držati tudi pri vseh naslednjih črkah.)

Tiskani u.

Ko so otroci zopet iskali glas „u“, zapiše učitelj k pisanemu u tiskani u. Oglejte si dobro to črko! Koliko senčnih črt ima? Koliko lasnih črt? Kje so lasne črte zvezane? Kaj menite, kakšen glas pomeni ta črka? Zakaj pa to mislite? Kaj imata obe črki enakega? V čem se razlikujeta druga od druge? V čem se razloči tiskani u od pisanega u? Poiščite u iz teh ploščic! Pokažite u na stenski tabli! Pokažite ga v Abecedniku! Kakšno podobo vidite tam? S katerim glasom se prične „u r a“? Vaja v čitanju na čitalnem stroju (i in u). Vaja v čitanju na stenski tabli. Vaja v pisanju. Vaja v čitanju iz Abecednika. Vaja v prepisovanju iz stenske table in iz Abecednika.

3. vaja.

u — n.

Nož.

(Popis.)

Nož je orodje (pomizje). Nož ima rezilo in roč. Rezilo ima ost, hrbet in ostrino. Rezilo je iz trdega železa ali jekla; je torej železno ali jekleno. Ostrina je nabrušena. Hrbet je topast. Ost je špičasta. Roč ima platnici (stranici.) Platnice so lesene ali rožene. Nože dela nožar. Z nožem režemo meso. Imamo namizne, žepne, peresne, kuhinjske in mesarske nože. Pipci, sklepci, britve in krivci so tudi noži. Peresni nožič ima dve ali tri rezila. Noži so majhni ali veliki. Pazite, da se ne vrezete! Ne igrajte se z nožem!

Vsebina se natančno izpraša; učitelj pokaže in razloži posamezne dele noža. Raznovrstni noži naj se pokažejo ali narišejo na šolsko tablo.

Neubogljivi Nacek.

(Pripovedka.)

Nacek je bil neubogljiv deček. Igral se je večkrat neprevidno z ostrim nožem. Tudi z iglo, s škarjami, in z vilicami se je rad igral. Mati ga večkrat svaré in mu pravijo: „Nacek, ne igray se z nožem, se bodeš vrezal ali sunil v oko!“ Nacek ne posluša materinih opominov. Ko nekega dne ni bilo matere v sobi, spleza na stol ter vzame z mize veliki namizni nož. Stol se zvrne, Nacek pade na

tla in se je z ostrim nožem nevarno ranil. Njegova neprevidnost in nepokorščina je bila kaznovana. Kdor ne uboga, tepe ga nadloga.

(Umor s peresom.) Dva učenca obrtne šole v Budimpešti sta se po navadi vseh šolarjev nekaj časa pehala in lasala, naposled pa se resnično spopadla. Starejši od njiju je mlajšemu zabodel pero v trebuh. Zdravniki so pero sicer hitro odstranili, a kri je bila že zastupljena in deček je umrl še tisto uro.

Povpraševanje in ponavljanje.

Iskanje glasu.

Iz primerne stavka se vzame ena beseda, v kateri iščejo otroci „n“. Taki stavki bi bili n. pr. „Nacek ni ubogal matere“. — „Njegova neprevidnost in nepokorščina je bila kaznovana“ itd. Kaj pripravna besedica za to vajo je „in“, ker otroci „n“ na koncu besede poprej zapazijo, kakor pa v začetku. Pri iskanju glasu „n“ postopaj učitelj tako, kakor smo že povedali pri iskanju glasu „i“ ali „u“, ali, kakor smo pokazali pri „vajah posluha in jezika“.

Pisani „n“.

Kadar hoče pokazati učitelj pisani „n“, mora nekako tako postopati, kakor pri „u“. Kakor pri „u“ mora tudi pri „n“ opozoriti učence na upognjene (okrogle) črte ter pokazati jim tudi razliko upognjenih (okroglih črt.)

Vaja v pisanju. Kaj so nož in škarje? „Nož in škarje so orodje“. Kako se glasi druga beseda? Iz katerih glasov je sestavljena besedica „in“? Vi znate za oba glasova že črke pisati; poskusimo zapisati celo besedo. Zapišite znamenje za prvi, za drugi glas! Čujte, mi ne izgovarjamo vsakega glasu zase *i—n*, ampak jih prav tesno zvežemo; mi pravimo, „in“, ne pa *i—n*. Tudi pri pisanju ne zapišemo vsake črke posebe, ampak vse črke ene besede zapišemo skupaj. V besedici „in“ izpustimo od črke „n“ prvo lasno črto ter potegnemo takoj prvo senčno črto na zadnjo lasno črto navzgor črke „i“; torej *in*. Poskusite! Piko na „i“ naredite šele potem, ko ste zapisali celo besedo, da vam ne bode treba prenehati. Pišite vsi tako, kakor vam bodem narekoval. Pisalo v roke! Nastavite! *i*, ena, *n*, ena, gor, dve, gor, pika!

Oddaljenost med 1. in 2. senčno črto mora biti nekoliko večja, kakor pa med 2. in 3., da otroci posamezne črke bolj vidijo.

Na tak način se jemlje tudi še druge vaje. N. pr. Nož je oster. (Nož — —.) Ta nož ni oster. (— nož ni —.) Nož ni nabrušen. (Nož ni nabrušen.) „Nacek ni ubogal matere.“ (— ni — —); potem Nacek ni — —. i. t. d. (Stavki s črko, *n* na koncu in v sredi.)

Nadaljnje vaje na podstavi Abecednika ali stenske table. Dvozložnih besed se ni treba bati, učencu, ki zna dobro glaskovati, ne delajo nič težav.

Pika na koncu stavka: Kadar učitelj zapiše cel stavek, naj reče: S pisanjem smo pri kraju. Tudi to lahko zaznamujemo. Na koncu zadnje besede postavimo namreč piko. Tako-le! Pika se naredi na spodnjo dvo-rižno črto. Naredite jo!

Tiskani n.

Pri vaji tiskanega *n* nastavi učitelj na čitalnem stroju do sedaj znane črke posamezno in potem zvezano v zlogih, v kojih se *n* v začetku ali na koncu nahaja; n. pr. *in*, *ni*, *un*, *nu*, i. t. d. Učenci beró posamezno in skupno. Vsak

zlog se poišče iz besede in vsaka beseda iz stavka. Glasi naj se sestavijo potem zopet v zloge, zlogi v besede in besede pa v stavke. To naj se vrši pri čitanju in pri pisanju. — Vaje so zdaj sintetične, zdaj analitične. Sicer pa postopaj učitelj pri tiskanem *n* tako, kakor pri tiskanem *i* ali *u*.

Na kateri glas se bodeš vedno spomnil, kadar vidiš nož?

Kako postopaj učitelj pri zvezah (n. pr. *in*, *ni*, *un*, *nu*, *u—ni*), je pokazano bolj natančno v 4. vaji pri iskanju in čitanju črke *m* v zvezi z *i* in *u*.

(Dalje prih.)

Jubilejska samopomoč.

Nekateri gg. društveniki so popolnoma prezrli oklic, ki smo ga priobčili že meseca vel. travna v „Učit. Tovarišu“ in v „Popotniku“. Tamkaj smo ponovili gg. društvenikom v opomin in ravnanje § 5. lit b, ki veli jasno in umljivo, da plačaj vsak društvenik meseca svečna vsakega leta 2 K v rezervno podporno zalogo.

Mnogo p. n. društvenikov je izpolnilo to svojo dolžnost, a nekateri so popolnoma nanjo pozabili.

Opominjamo torej dotičnike (posestnike sprejemnih listov števil 7, 60, 61, 62, 63, 70, 78, 79, 125, 147, 150, 159, 160, 167, 169 in 175), da blagovole čim prej vplačati omenjeni 2 K.

Poleg tega naj vsi gospodje vplačniki napišejo na poštno nakaznico številko sprejemnega lista, da bo blagajniku delo olajšano.

Ljubljana, 6. mal. srpana 1899.

Avgust Kleč, predsednik.

Vestnik.

Cesarja Franca Jožefa L. jubilejska ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: Gosp. Franc Trošt, nadučitelj na Igu, 1 gld.

Učiteljski konvikt: Gdč. Eleonora Dev, učiteljica v Trebnjem, na knj. kr. podr. št. — 3·60 gld.; g. Ivan Bajželj, učitelj na Jesenicah, za košček metliške klobase izlicitiral 3·02 gld.

Osobne vesti. Nadučitelj na ljudski šoli v Pragi, g. Vaclav Srp, je imenovan glavnim učiteljem na učiteljski šoli v Ljubljani. Učitelj na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, g. Janko Janežič, in učitelj na nemški deški ljudski šoli v Ptujju, g. Fran Suher, sta imenovana vadniškima učiteljema v Ljubljani.

Vadniška učitelja p. i. gg. J. Eppich in Fr. Gerkman sta šla koncem tega šolskega leta v pokoj. Ob tej priliki je njima priredil učiteljski zbor tukajšnjega učiteljskega v „Svicariji“ časten večer, katerega se je vdeležil tudi g. ravnatelj dr. Junovicz. V raznih napitnicah so se povdarjale pred vsem velike zasluge, ki sta si jih pridobila ta dva gospoda kot vzgojevalja mladine in učiteljstva. Saj že samo to zadostuje, če povemo, da je služil g. Gerkman 47 let in g. Eppich pa 46 let! V teh številkah je povedano mnogo, kdor ve, kako trudapolno je delovanje učitelja in vzgojevalja mladine. Z mirno vestjo stopita torej lahko v zasluženi pokoj ter uživata lahko v zadovoljstvu „otium cum dignitate“. S ponosno samosvestjo gledata lahko v preteklost, počivaje v senci plodonosnega drevesa, ki razsipljuje svoj okrepčujoči sad širom naše lepe domovine. Bog ju ohrani v blagodejni senci tega plodonosnega drevesa zdrava, srečna in zado-